

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 23. oktober 2006
Kontor: Sundhedspolitisk kt.
J.nr.: 2006-099-203
Sagsbeh.: LDN
Fil-navn: Dokument 1

Besvarelse af spørgsmål nr. 559 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 13. september 2006

Spørgsmål 559:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Foreningen af Radiografer i Danmark vedrørende betjening af mammografiapparatur ved screening for brystkræft, jf. alm. del - bilag 668."

Svar:

Foreningen af Radiografer i Danmark (FRD) har sendt kopi til Sundhedsudvalget af sit hørings svar til Sundhedsstyrelsen vedrørende styrelsens vejledning om nødvendige kvalifikationer til betjening af mammografer ved screening for brystkræft. Vejledningen træder i kraft 16. oktober 2006.

Foreningen giver i sin henvendelse udtryk for den opfattelse, at vejledningen indebærer en forringelse af undersøgelseskvaliteten og dermed kan skabe mistillid til mammografiscreeningsprogrammet.

Konkret anføres det i foreningens hørings svar til Sundhedsstyrelsen, at optagelseskravene ikke er høje nok, at der ikke stilles specifikke krav om kvalifikationer til undervisnings- og bedømmelsespersonalet, at der ikke skelnes mellem kliniske mammografiundersøgelser og mammografiscreeninger, og at vejledningen ikke foreslår oprettelse et uddannelsesråd eller tilsvarende, som skal stå for kvalitetssikring.

Jeg kan oplyse, at Sundhedsstyrelsens vejledning om, hvilke kvalifikationer der er nødvendige, for at personale, der ikke er uddannet som radiograf eller røntgen sygeplejerske, vil kunne foretage mammografier i forbindelse med screening for brystkræft, er udarbejdet på baggrund af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om fremskyndelse af tilbuddet om landsdækkende mammografiundersøgelser til kvinder mellem 50 og 69 år inden udgangen af 2007.

Aftalen er tiltrådt af amterne, og vejledningen er et led i at imødegå den mangel på kvalificeret personale til at udføre mammografierne, som der må forudses at være i visse dele af landet. Med hensyn til manglen på radiografer fremgår det da også af foreningens hørings svar, at der tidligst vil være balance i udbud og efterspørgsel i 2010.

I forhold til foreningens konkrete kritikpunkter oplyser Sundhedsstyrelsen, at vejledningen har været sendt i høring ad to omgange, og at de ændringer, som foreningen refererer til, er foretaget med udgangspunkt i hørings svar fra 1. runde.

Om adgangsbetingelserne anfører Sundhedsstyrelsen, at der i vejledningen er lagt vægt på modenhed og erfaring i omgang med patienter/klienter, for at en person kan oplæres til at foretage mammografier i forbindelse med

screening for brystkræft. Endvidere stiller vejledningen krav om gennemførelse af teoretisk oplæring og afprøvning (overfor ekstern censor) samt praktisk oplæring ved selvstændig gennemførelse af 200 mammografier (800 optagelser), der skal godkendes af en klinisk vejleder, der har særlig erfaring i mammografier. Det er samtidig forudsat, at udbyderne af det teoretiske kursus sikrer, at de nødvendige skolemæssige forudsætninger i forhold til det udbudte teorikursus er til stede hos de personer, der ønsker at kvalificere sig.

På denne baggrund finder Sundhedsstyrelsen ikke, at adgangsbetingelserne på nogen måde vil stille danske kvinder ringere.

Vedrørende undervisnings- og bedømmelsespersonalets kvalifikationer oplyser styrelsen, at den nødvendige oparbejdelse af teoretisk kompetence mest hensigtsmæssigt sker på de uddannelsessteder, der i øvrigt udbyder radiografuddannelsen. Det betyder, at det i vidt omfang vil være de samme undervisere, der benyttes på radiografuddannelsen og til vejledningens teoretiske del.

Sundhedsstyrelsen oplyser videre, at når der ikke er nedsat et uddannelsesudvalg, så skyldes det, at der ikke er tale om en ny uddannelse, men om krav til, hvilke kvalifikationer der må kræves opfyldt, for at andre end radiografer og røntgensygeplejersker kan varetage betjening af mammografer mv. i direkte forbindelse med screening for brystkræft.

I stedet for et uddannelsesudvalg foreslås det derfor i vejledningen, at kvalitetsikringen sker via et koordineringsråd bestående af de involverede uddannelsesinstitutioner, som på landsplan skal sikre en ensartet teoretisk undervisning, ensartet tilrettelæggelse af den praktiske oplæring og ensartet tilrettelæggelse af kundskabsprøvens form og indhold.

Styrelsen oplyser yderligere, at det klart fremgår, at oplæringen alene gælder betjening af mammografer ved *screening* for brystkræft. Der burde således ikke herske tvivl om, at vejledningen ikke vedrører erhvervelse af kompetence til udførelse af kliniske mammografiundersøgelser.

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsen oplysninger og skal i den forbindelse bemærke, at jeg ikke deler FRDs bekymring over at lade andre end radiografer og røntgensygeplejersker udføre mammografiscreening, når de pågældende opfylder de kompetencer, der kræves i Sundhedsstyrelsens vejledning.

Af samme grund tager jeg afstand fra, at vejledningen skulle kunne medvirke til at skabe mistillid til mammografiscreeningsprogrammet.

Jeg vil gerne understrege, at vejledningen skal ses som udtryk for en forbedret indsats på kræftområdet i form af implementering af tilbuddet om landsdækkende mammografiscreening. Der er ikke tale om at overflødiggøre radiograferne, men om at løse et aktuelt problem med personalekapaciteten på området. Sundhedsstyrelsen vil således senest ved udgangen af 2010 vurdere, om der fortsat er behov for at uddanne personale efter vejledningen.